

УДК 331.5 (477)

Кригульська Т.Б.¹, Єгорова К.Є.²

¹ канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

² студ. гр. МТУ-217 ЗНТУ

ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Молодь є однією з найважливіших складових людського потенціалу країни, що виявляє себе на ринку праці. Від її потреби та ступеня

залучення до продуктивної діяльності залежить розвиток економічних процесів на довготривалі перспективу.

Сьогодні Україна знаходиться на складному етапі свого розвитку, коли молоді дуже непросто. Основні причини складного становища української молоді, головним чином, пов'язані з проблемами «життєвого старту»: з рівнем матеріального забезпечення і соціальної захищеності, з можливістю здобуття освіти, початком трудової діяльності, утворенням і забезпеченням сім'ї, професійним ростом, кар'єрою. Середня заробітна плата молодих людей є майже вдвічі нижчою, ніж середня в Україні.

На ринку праці вже давно виявляє себе невідповідність знань та умінь, які має молодь, та запитом роботодавців. Основними характеристиками сучасного випускника вищого навчального закладу є амбіційність, ініціативність, активність, цілеспрямованість та невизначеність. При цьому, як визначено в дослідженні «Випускники українських ВНЗ очима роботодавців», серйозною перешкодою в роботі стає відсутність (або недостатній рівень володіння) навичок міжособистісного спілкування таких, як «комунікабельність, вміння презентувати, вести переговори, емоційний контроль».

Ще однією проблемою працевлаштування молодого випускника є пошук роботи за фахом. Однак багато підприємств беруть на роботу найбільш успішних випускників вищих навчальних закладів і оцінюють рівень знань, отриманих молодим фахівцем. Деякі роботодавці бачать перевагу прийому на роботу молодих спеціалістів в економії фінансових коштів на оплату роботи працівників. Багато роботодавців шукають молодих спеціалістів з хорошими твердими теоретичними знаннями, вважаючи, що практичний досвід краще отримувати на тому підприємстві, на якому фахівець буде працювати. Тому виникає проблема підвищення ефективності методів розвитку кар'єри випускників навчальних закладів.

Значною проблемою абсолютно для всіх випускників, незалежно від рівня їхньої теоретичної підготовки, підприємства вважають відірваність знань від практики, невідповідність до роботи в реальному бізнесі і нерозуміння того, як цей бізнес працює. Відповідно, необхідно орієнтувати студента на протязі навчання у вищому навчальному закладі до вимог роботодавця.

Проблемною є мотивація працевлаштування молоді. Більшість випускників вищів України не знають за 2-3 місяці до закінчення навчання-ким та де будуть працювати, тобто можна впевнено стверджувати, що на ринку праці вони будуть неконкурентоспроможними.

У процесі пошуку роботи безробітна молодь стикається із певними психологічними труднощами. Їхньою причиною є відсутність в особи

внутрішньої готовності до активних дій, невміння змінити попередні установки, мотивація поведінки в нових ринкових умовах.

Молоді люди сподіваються на допомогу держави, яку у кінцевому результаті майже не отримують. Серед цих проблем, які хвилюють молодь : відсутність державних гарантій щодо забезпечення молодих спеціалістів робочими місцями; невиконання вимог законодавства щодо укладання письмового трудового договору з неповнолітньою особою; неврахування тенденцій міграції молодих спеціалістів; недостатнє сприяння держави створенню «молодіжних центрів праці» та забезпечення їх ресурсами з метою їх продуктивного функціонування у сфері зайнятості.

Усі ці не вирішені проблеми зайнятості призводять до зростання рівня безробіття молоді на ринку праці України. Як наслідок, спостерігається пониження рівня життя, поширення тіньової зайнятості, пасивної моделі поведінки, відтік робочої сили за кордон та зміну цінностей у молодого покоління.

Мають бути розроблені та впроваджені заходи, які можуть певним чином сприяти вирішенню проблем зайнятості молоді на ринку праці України. На наш погляд, насамперед слід: 1) створити Молодіжну біржу праці; 2) розробляти проекти фінансування активних заходів сприяння молодіжної зайнятості; 3) проводити дослідження з метою визначення спеціальностей, професійних навичок та рівня кваліфікації випускників; 4) включити до навчальних програм обов'язкове стажування студентів; 5) розробити та впровадити механізм фінансової та іншої підтримки підприємств, що беруть участь у реалізації молодіжних програм; 6) розширювати інформаційне поле про стан локальних ринків праці, потенційних роботодавців з метою створення умов для самовизначення молодих осіб; 7) проводити інформативні семінари та тренінги щодо можливостей працевлаштування; 8) організовувати зустрічі з роботодавцями та колишніми безробітними, які успішно знайшли роботу або заснували власний бізнес, забезпечивши широке висвітлення позитивного досвіду в ЗМІ; 9) запровадити в програмах навчальних закладів курси з техніки пошуку роботи та організації власної справи; 10) провадити координацію міжнародної діяльності: в частині обміну студентами з метою стажування, виконання волонтерських і тимчасових робіт.